

14.8.2018

Diaarinumero
H 382/18

Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 28.6.2018, VN/3497/2018

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN JA VESILAIN MUUTTAMISESTA (SÄHKÖINEN KÄSITTELY)

Ympäristöministeriö on pyytänyt korkeimmalta hallinto-oikeudelta lausuntoa otsikossa mainitusta hallituksen esitysluonnoksesta. Korkein hallinto-oikeus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hallituksen yleisperustelut

Sähköisen asioinnin säätäminen ensisijaiseksi vaihtoehdoksi ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa menettelyissä on sinänsä kannatettava tavoite. Kuten yleisperusteluissa todetaan, ei voi kuitenkaan olettaa, että kaikilla hallinnossa asioivilla olisi mahdollisuus tai valmius käyttää sähköistä asiointikanavaa. Vaikka sähköinen asiointi olisikin ensisijaista, tulee myös kirjalliseen menettelyyn liittyvä paperiasiointimuoto varmistaa luonnollisten henkilöiden (kansalaisten) etujen ja oikeuksien turvaamiseksi.

Esityksellä on välitön yhteys oikeusministeriössä valmisteltavana olevaan ehdotukseen julkipanoa ja kuulutuksia koskevan lainsäädännön muuttamiseksi. Tältä osin korkein hallinto-oikeus viittaa oikeusministeriölle aikaisemmin antamaansa lausuntoon (1.3.2018, asia H 88/18, www.kho.fi). Ympäristön käyttöön liittyvissä asioissa on tärkeää varmistaa, että muutoksenhaku-aika alkaa kaikkien, mahdollisesti lukuisten muutoksenhakijoiden osalta samalla hetkellä. Korkein hallinto-oikeus totesi mainitussa lausunnossaan, että esitysluonnoksen mukainen kuulusmenettely ei ollut tässä suhteessa täysin onnistunut, koska tiedoksisaannin ajankohta voi jäädä epäselväksi ja tiedoksiannon kohteena olevien henkilöiden selvitettäväksi.

Esityksen mukaan ympäristönsuojelulain ja vesilain nojalla annettavat päätökset ja niitä koskevat kuulutukset julkaistaisiin yleisessä tietoverkossa viranomaisten verkkosivuilla päätöksen antopäivänä. Valitukseen oikeutettujen tahojen katsottaisiin saaneen tiedon päätöksestä seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta. Tarpeen vaatiessa kuulus julkaistaisiin myös asian vaikutusalueen sanomalehdessä tai muulla viranomaisen päättämällä tavalla. Viranomaisen päätös julkaistaisiin kuitenkin ainoastaan viranomaisen verkkosivuilla. Esityksessä olisikin tullut tarkemmin selvittää, millä tavoin varmistetaan myös se, että ne muutoksenhakuun oikeutetut tahot, joilla ei ole mahdollisuuksia tai valmiuksia asioida sähköisessä toimintaympäristössä, saavat riittävät tiedot myös päätöksen sisällöstä. Mahdollisesti eri tavoin eli

Korkeimman hallinto-oikeuden henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla www.kho.fi
Uppgifter gällande behandlingen av personuppgifter i högsta förvaltningsdomstolen och dataskydd finns tillgängliga på www.hfd.fi

viranomaisten verkkosivuilla ja sanomalehdissä julkaistavista kuulutuksista ei toisaalta saa myöskään seurata sitä, että muutoksenhakuajan alkamisesta syntyy epätietoisuutta. Tämä mahdollisuus olisi tullut myös ottaa huomioon ja selvittää, miten se estetään.

Yleisperusteluissa todetun mukaisesti esityksellä on lisäksi riippuvuussuhde ympäristöministeriössä valmisteltavana olevaan esitykseen laiksi eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta. Tältä osin korkein hallinto-oikeus viittaa ympäristöministeriölle aikaisemmin antamaansa lausuntoon (13.3.2018, asia H 80/18, www.kho.fi).

Hallituksen esityksen vaikutukset

Esitys ei koske valitusasioiden käsittelyä korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Esitys on kuitenkin tavoitteiltaan yhdensuuntainen vireillä olevan hallintotuomioistuinten toiminnanohjaus- ja dokumentinhallinnan kehittämishankkeen kanssa (HAIPA).

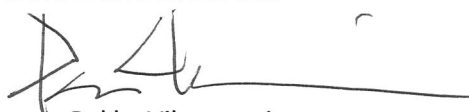
Muut kommentit

Esityksen mukaan ympäristönsuojelulain 85 §:n 1 momentissa ja vesilain 22 §:n 1 momentissa säädettäisiin, että lupaviranomaisten päätökset annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen mitä edellä mainitussa julkipanoa ja kuulutuksia koskevassa lainsäädäntöhankkeessa esitettyssä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Mainitut ympäristönsuojelulain ja vesilain säännökset koskisivat siten päätöksen tiedoksiantotapaa, mutta niissä ei sen sijaan säädettäisi siitä, mistä ajankohdasta lukien valitusaika on luettava. Tältä osin sovellettaisiin hallintolain säännöstä. Korkein hallinto-oikeus kiinnittää huomiota siihen, että nämä ympäristönsuojelulain ja vesilain sisällöltään vastaavat säännökset on otsikoitu toisistaan poikkeavalla tavalla niin, että ympäristönsuojelulain säännös koskisi otsikon mukaan lupapäätöksen tiedoksiantoa ja vesilain säännös koskisi otsikon mukaan päätöksen antamista. Ympäristönsuojelulain säännöksen otsikko voi lisäksi antaa lukijalle väärän käsityksen siitä, mistä puheena olevassa säännöksessä säädetään.

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) on lain 23 §:n 2 momenttia lukuun ottamatta tullut voimaan 1.9.2014 (ks. 226 §). Yleisperusteluissa todetaan harhaanjohtavasti, että mainittu laki olisi tullut voimaan vasta 1.1.2015.

Lausunnon on valmistellut oikeusneuvos Riitta Mutikainen. Lausunto on käsitelty korkeimman hallinto-oikeuden kansliaistunnossa 13.8.2018.

Presidentti

Pekka Vihervuori

Kansliapäällikkö

Toni Kaarresalo